

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A hivatás áldozatai

Frindt Lajos főerdőr eseté, melyről lapunk mult számában említés volt téve, komoly gondolkodásba ejt. Nem azért, mintha valami nagyon föltűnő lenne, mert hiszen az, hogy egy-egy erdőört megtámadnak, agyonvernek, vagyonábanszándékosankárt okoznak, már szinte mindnapivá vált. Lapunk csak nagy ritkán jut ilyen esetek híréhez, mert olvasóinak legnagyobb része akár kényelemből, akár szrény-ségből, vagy tudja Isten minek okából még mindig nem jutott el a buzgóság ama fokához hogy minket nehéz munkánkban szellemileg is támogasson s ha tud is valami fontosat, lényegest, azt egyszerűen magának tartja és mégis évenként átlag egy tuczatnyi ilyen veszedelmekről emlékezhetünk meg.

A merényletek a helyett hogy fogynának, talán még szaporodnak s itt helyén valónak véljük rámutatni azokra az okokra, melyekben azoknak a csirája rejlik.

Az első és legfőbb okot abban véljük föl-találni, hogy az erdőör rendesen egyedül kénytelen terhes és életveszélyes szolgálatát teljesíteni s így megtámadtatás esetén — ha az egyáltalán lehetséges — teljesen önmagára, a saját erejére, éberségére van utalva, melyek azonban vajmi keveset érnek; hiszen jól tudjuk, hogy a gonoszok támadása rendesen alattomos módon, rejtekekből, egészen váratlanul történik. Az orgyilkos biztos buvóhelyen lesi áldozatát s onnan küldi rá a halált hozó golyót, mely ha dolgát jól végezte, nincs tanu aki ellene

vádaskodjék s a legtöbb esetben a tettes örökre ismeretlen maradt, míg ha a merénylet nem sikerült, módjában van elkövetőjének ismeretlenül elmenekülni az erdők sűrűségében.

Hazánkban a nép előtt talán a leggyűlöltebb, a legjobban megvetett osztály a pénzügyőrség, vagy hogy igazi magyar nevén nevezzük, a fináncz és mégis alig van rá eset, hogy a pénzügyör szolgálata közben megtamadtassék s ezt a kedvező helyzetet bizonyára semmi egyébnek sem tulajdoníthatjuk, mint annak, hogy midőn kötelességét teljesíti, mindig másodmagával jár, lakása pedig a közös laktanyában van s itt alig lehet hozzá férni, arról pedig, hogy vagyonában bármi kár is ejtessék, szó sem lehet, mert hiszen ez rendesen csak ruházatából és esetleg egy kis pénzecskéből áll, mert lovat, tehenet vagy egyéb jószágot már csak szolgálati viszonyai miatt sem tarthat, míg ellenben az erdőör a városoktól, falvaktól távol eső lakásán ezek tartására egyenesen rá van utalva.

Egy embert mindig megtámadhat egyes ember, míg kettőnek a megtámadásához már többre van szükség s így a dolog nehezebben marad titokban, mert hiszen tudvalevő az, hogy amit ketten tudnak, az megszűnt titok lenni.

Teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy ha az erdészeti személyzet is a pénzügyőrségéhez hasonlóan végezné szolgálatát, az ellene irányított merényletek ha teljesen nem is szünnének meg, de legalább is felényire lepadnának.

A második ok a bizonyítás nehézsége. A merénylet gonosz szándékának a kiviteléhez

bizon nem visz tanukat magával s így nincs más, aki bizonyítson ellene, mint maga a megtámadott, ha véletlenül életben maradt. Nézők csak meg közelebbről, hogy milyen nehéz itt a bizonyítás.

A megtámadott s esetleg megsérült erdőőr megismeri támadóját s bevádolja azt a büntető bíróságnál, mire ez kötelességszerűen megindítja a vádolt ellen a vizsgálatot s első sorban kihallgatja s esetleg le is tartóztatja. A vádlott rendesen konokul tagad, ragaszkodván ahoz a latin szabályhoz: „si fecisti, nega;“ „ha megtetted, tagadd“ s teljes erejéből igyekszik a büntetés alól menekülni; ő ismeri jól az erdőőr ellenségeit, kik vele mind jó czimborák s vagy merénylete előtt, vagy utána igyekszik ezek között tanukat keresni, kik bizonyítsák, hogy ő a tett elkövetése idején egészen más helyeken járt, más egyebekkel foglalkozott s rendesen kap is ilyen tanut nem egyet, de akárhányat, hiszen azok mind arra számítanak, hogy még maguk is juthatnak hasonló helyzetbe. Két vagy több tanu leteszi tehát a hitet arra, hogy a vádlott a merényletet nem követhette el, mert ők akkor egészen másutt látták s a bíróság — ha csak egyéb adatok nincsenek kezei között — kénytelen hitelt adni a hamis vallomásnak s ennek alapján a vádlottat fölmenteni. Hiába való panaszosnak minden erős-

ködése, nem használ az semmit; ám tessék újabb bizonyítékokkal előállani, akkor majd a hitet tett tanuk is bele kerülnek a csávéba hamis eskü tétele: miatt.

Az erdőőr hatóságilag fölesketett ember, kinek minden szava kell hogy olyan komoly és igaz legyen, mintha arra a kimondásakor tette volna le a hitet s abban nem lenne szabad kételkedni, amint hogy a közigazgatási hatóságoknál az erdőkárok tárgyalása alkalmával renszerint teljes hitelt szokás adni a tettest károsításon érő erdőőr szavának s ez képezi a marasztaló ítélet alapját. Ezt tapasztalhatjuk mindenkor az erdei kihágások tárgyalása alkalmával, míg ellenben ha a cselekmény értékénél fogva büntetté minősült s bíróság elé kerül, itt már nem elég a fölesketett erdőőr vádja, itt már tanuk és egyéb bizonyítékok kellenek. Tehát egy esetben érvényes a letett eskü, de a másokban nem.

Igaz, hogy erre nézve azt a ellenvetést lehetne tenni, hogy abban az esetben, ha az erdőőr mint meghitelt ember szavának mindenkor hitelt adnának, alkalma nyílnék ennek is alaptalan vádaskodásokkal ellenségein boszuját tölteni és sok birói tévedésnek lehetne okozója, de hát ezt alig lehet érvül elfogadni, lévén az erdőőri állásnak első és fő kelléke a tisztesség és becsületesség, már pedig olyan ember-

TÁRCZA.

A zöld örvü kopó.

— Janó!... Ha rendbe hoztad a szobát, apríts fát, de csak két napra valót, mert félnyolczkor a postára mégy; délután pedig felsurolod a szobát, hogy a holnap Szent István napja tisztán találjon mindent.

A vevény itt van az asztalon. A levelet hozd ki a kispatakhöz, a vén bükkfánál várni foglak. De ha nem találsz ott, tedd csak bele, mint máskor, a gomba üregébe és siess haza. Értetted?

— Igeny is, kirek álásan urficskó. Fát vágnyi, levilkít postárul hoznyi és surulnyi, ismétli a kis Janó a vett parancsot, jeléül hogy megértette.

Miközben mintha őrtálló katona volna oly peckesen állt kezében a vele egymagasságu seprővel mind-

addig, míg gazdája fegyverét és táskáját vállára vetve, el nem hagyta a szobát,

Magára maradvá kitárta a szoba két ablakát s vig füttyöléssel látott hozzá a sepréshez.

Gazdája, Költő Károly erdőlegény, a falu utcáján haladott gyors léptekkel.

A faluvégen letért a gyalogutra és eltűn a köd homályában, mely oly sűrűn feküdt a falu környékén, hogy harminc lépésen túl látni nem lehetett.

* * *

Halkan csobogó kis patak választotta el az erdei tisztást az örökzöld fenyvestől. Folyása helyenként úgy leapadt, hogy a mohos kövek közt alig látszott, csak hol a víz öblös vályut vájt, hivatagatólag kínálva hús tartalmát az erdő szabad lakóinak.

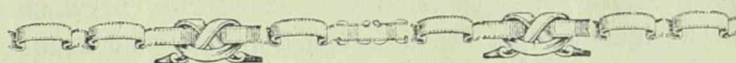
Egy vihartépett vén bükkfa állt mint előre tolt őrszem a patak rét felőli részén; törzse a multak kegyetlen nyomát viselte kiforrt kérgén. Terebélyes koronája jól védhetett a naptól, de most annak heve

ről, ki ezeknek a nemes tulajdonságoknak a birtokában van, alig lehet föltételezni, hogy esküje hatalmával visszaéljen.

A harmadik ok, mely miatt a nép nem igen riad vissza az ilyen gaztettek elkövetésétől, az enyhe büntetés. Itt van mindjárt Frindt főerdőr esete, melynél ez súlyos sérüléseket szenvedett s e mellett mint hatósági közeg hivatásának teljesítésében lett megakadályozva, s így nyilvánvalóan a bíróság a tettesek fölött súlyos testi sértés és hatóság elleni erőszak büntetetei miatt fog fölöttük ítélkezni s ezek ügyvédjeinek lesz gondja rá, hogy egy csomó enyhítő körülményt rakásra halmozzanak s klienseiket a büntetés teljes szigora alól kiváják és ezek egy-két évi börtönbüntetéssel — ha ugyan lesz ennyi is — megmenekülnek. Mi a mai humanus börtönrendszer mellett egy-két esztendőre terjedő börtönbüntetés a köz-nép aljának szemében? talán visszariasztó a bűnös ösvényről? Éppen ellenkezőleg még biztató, hiszen akárhányszor lehet hallani az ilyen söpredéktől, hogy ott legalább enni kap s pihen.

Szigoritanak csak az ilyen merényletek büntetését, sőt vennék azokat statariális elbánás alá csak egy évtizeden keresztül, majd meglátnák, hogy hányan akadnának, kik azok elkövetésére vetemednének!

Kíváncsian várjuk még azt is, hogy vajjon Frindt, ki szolgálata teljesítésében lett nyomorékká, összes illetményeivel lesz-e nyugdíjazva, mint ahogy azt a szolgálati szabályok rendelik!

Emlékezzünk mieinkről.

Nincs szebb dolog, mint mikor valamely embertársunkról, ki becsülésünket, tiszteletünket kiérdemelte, megemlékezünk akár életének valamely nevezetesebb forduló napján, akár pedig — ha azt már előbb nem tehattük — akkor, midőn a könyörtelen halál kiszólítja őt az élők sorából. Becsüljük meg első sorban mi önmagunkat s akkor biztosan számíthatunk arra, hogy más embertársaink minket is megbecsülni fognak.

Lapunk az, amely legalkalmasabb az ilyen megemlékezéseknek teret adhatni s szívesen is adja azt, csak legyenek olyan buzgó munkatársaink, kik az ehhez való anyagot szolgáltatják.

Milyen érdekes is lenne egy-egy kiválóbb erdészeti altiszt élete pályáját, annak nevezetesebb mozzanatait olvashatni; látni küzdelmét a nehéz sors ellen és győzedelmeskedni fölötté! Milyen üdvös és hasznos lenne ilyen mintaképeket oda állítani az ifjabb nemzedék elé, hogy példát véve magának a jelesekről, maga is hasonlóan jeles vagy még jelesebb lenni igyekezzék! És mindezt milyen könnyen érhetnék el, ha lennének olyan buzgó barátaink, kik ebben segítségünkre lennének! Lapunk ez által nem csak a mostani időkben nyerne sokat érdekességében, hanem valóságos kincse lenne

még nem volt erős, hisz csak nemrég szállt föl a köd, foszlányai ott usznak a közeli völgy hosszában.

A bükk egyik gyökdudorodásán egy erdőőri-egyenruhás fiatal ember — hiszen ismerjük: Költő Károly — fogyasztja reggelijét s épp nagyot húz lapos üvegéből az önfőzte borókavizből.

Türelmetlen az istenadta, mert különben miért nézné annyit az óráját. Türelmetlen hát, hogyne? mikor oly lassan jár a Janó lába. „Tízszor megjártam volna“, mondja félmormogva és mélázva tekint a nap-sütötte rétre, melynek fűvén csillogva rezg a még fel nem száradt harmat gyöngye.

Hallgatja a rigó csattogó fütytyét, önkéntelenül szíva az erdő balzsamos legét. Esze Isten tudja hol kóborog...

Végig fut a gyermekség tarka álmain. Eszébe jut az intézeti két év keserves édessége. Hisz nem rég, csak egy éve hogy szívszorongva várta a nagy napot, mikor mint a madár szabadon szárnyra kelhet.

Talán épp egy éve ilyenkor, egészséges tüdeje

a dalt fujta, hogy: „Tudod pajtás, Liptó-Ujvárt mi ujság? Jövő hóban bucsuzik a csőszdiák; megy pihenni a két év fátalmát, viszontlátni rég nem látott otthonát...“ Ez is elmúlt, hova — tovább kedvesebb emléket hagy hátra. — Keserű mosoly játszik ajkán, hogy az egy év előtti álmok mivé lettek, mikor tele buzgalommal, szakszeretettel, munka kedvvel lépett pályájára és mit tapasztalt? Mindent, csak nem úgy a mint gondolta,

Mit ér hogy tudja, hogy e bükk, melyhez támaszkodik, hogy szívja és dolgozza fel az anyaföld nyújtotta táplálékot s szállítja a fa szívébe, tüdejébe: ha nem tudja havi 15 frtját úgy beosztani, hogy ha nem is maradjon, de legalább csak jusson arra, mire még a fának is süksége van. De nem, nem, hisz e fa a jövőre is gyűjt; sőt makkot is nevel s hogy ezt ő mikor teheti, ki tudná megmondani?...

Zubbonya zsebéből kiveszi jegyzőkönyvét, kinyitva, egész átszellemült arccal bámulja az abba rejtett arcképet.

a későbbi nemzedéknek is, egyuttal a mult idők hü tükrét képezvén annak a számára,

Midőn valamely kartársunkat a könyörtelen halál kiragadja sorainkból, szép dolog megemlékeznünk róla s nem engednünk, hogy az utolsó görönggyel, mely sirodomjára hull, emléke örökre eltűnjék sziveinkből s milyen jól esik a visszahagyott özvegynek, árvának is az igazi részvét szava, a fájdalomukban való osztozkodás és tudata annak, hogy az a csapás, mely őket érte, nem csak az ő sziveiket sebzi, hanem mély sebet ütött az mások szívében is.

Biztos tudatában annak, hogy ilyen rovatnak lapunkban való megnyitásával kedves szolgálatot teszünk olvasóinknak, ezennel nyílt fölhívást intézünk összes barátainkhoz, hogy akár egyes jubiláris napok, akár nyugdíjazások, vagy végre halálesetek alkalmával közöljék velünk az ünnepeltnek, nyugalomba vonulónak, vagy pedig az elhunytak élete folyására vonatkozó adatokat, hogy azokat lapunkban a jövő kor számára megörökítsük.

Sajnos véletlen, hogy midőn ez az eszme lelkünkben megfogamzott, mindjárt egy szomorú halálesettel kell megnyitnunk azok sorát, a kikről megemlékezni akarunk s annyival inkább fáj ez nekünk, mert az, kirel itt írni fogunk, az igaz barátság szálaival fűződött szívünkhöz s a mint őt életünkben szeretni és tisztelni tanultuk, úgy kesergünk most korai elhunytá fölött.

Az elhunyt, kinek életéről most közelebbi adatok híjával csak röviden emlékezünk meg, jellemét, erényeit és szokásait ecseteljük s halálat siratjuk:

BUTYKA BÉLA

I. oszt. m. kir. erdőőr.

Fiatall ember volt, fiatalabb, mintsem az ember rangfokozata után hinné, mert hiszen ritkaság számba

megy, hogy a m. kir. erdőkinestárnál valaki 34 éves korában elérje az I. oszt. erdőőri rangot. Nyilvánvaló, hogy azt csak rendkívüli jó tulajdonságainak köszönhetette.

Családi élete a lehető legboldogabb volt, mert alig akadt ember, ki élete társát jobban szerette, hogy úgy mondjuk, bálványozta volna, mint ő. Gyermekéinél, melyekkel a sors elég bőségesen megáldotta, olyan odaadó szeretettel járt el, mely talán párját ritkítja. Nem csoda, hiszen ő maga alig élvezte a szülői szeretet lehet, mert azok szerény anyagi helyzete őt már zsenge korában kiűzte az atyai házból s utalta arra, hogy magának életpályát válasszon, hogy magát az életben föntartsa. Atyja vitéz negyvennyolczas honvéd volt, ki a szabadságharcnak nem egy ütközetét harczolta végig igaz vitézséggel s az ott kapott seb tette örökre tönkre egyik karját, melynek többé használt nem vehette.

A szegény fiu miután előbb mint póstás fiu kereste kenyerét, a sors intéző kezének vezetése mellett az erdészethez jutott s miután itt éveken keresztül ette az erdőlegényi keserves kenyeret, végre ki lett nevezve erdőőrré. Mint ilyen előbb a zalatnai m. kir. erdőgondnokságnál volt alkalmazva, míg a szolgálat érdeke egy nagyon nehéz helyre, a kudsiri gondnokság kerületében fekvő doneai védkerületbe nem vezényelte. Itt töltött egy pár esztendő, melyek alatt az irigység és a gonoszság ádáz támadásaival kellett megküzdenie, míg végre mégis ellenségei lettek győztesek s ő — mintegy büntetésből — az erdőhivatal központi irodájába került. Az alig 1—2 elemi osztályt végzett, de saját szorgalma által kiképződött derék altiszt itt is becsülettel megállta a helyét s megnyerte szeretetét fölfelevalóinak, de szerény fizetéséből a drága városban

Az „Ő“ képe: kire ha rá gondol, tova tűnik a lét-fentartás küzdelme, a szolgálat fáradalma; tova az elég gyakran tapasztalt sérelmek s még a tizfokos szolgálati létráról is megfejtkezik, pedig Istenem uram, csak első fokán áll, hát a negyedik hol van?

Mindenről megfejtkezik, csak azt a két beszéd szemet, azt az imádatra méltó eperajkat látja, mely most is mintha mondána: „Szeretlek!“ ... Mi csoda isteni szózat, azt ő mástól soha se hallotta, apját anyját kiskorában veszté el.

Ha e képet nézi, az élet oly rózsásnak tűnik elő. Szeme elé varázsolódik: erdő szélén egy kis lak, hol mint a madár fészket ver majd párjával. Hogy mindkettőjüknek nincs semmijük se baj, ad az Isten! Vállvetve fognak dolgozni, igyekezni, hogy legyen; kezdetben ha csak száraz kenyérre jut, az is édesebb lesz, lesz kivel megosztani.

Mig ő napi szolgálatát végzi, párja a gazdaságot vezeti s ha fáradtan haza jön, ölelő karok fogják fogadni. Keblén sirja, kacagja el majd búját örömet. Ő

lesz: életforgásának központja, reménytelenségében biztatója, gyengeségében ereje, bajban menedéke; ... Ő lesz védangyala! ...

Egy hosszú, hosszú, forró csók a képre s eltűnik a könyvbe rejtve a mellsőzsebben, közel a szívéhez, mely mostan csak azt dobogja: mégis szép az élet!

Órájára pillant, midőn halk neszt hall, mintha ág roppant volna meg. Hátra fordul s pár lépésre az erdőszéli bokrosból egy sötét tekintetű szempár baljóslatu villanását látja ... e pillanatban egy duranás ... szívéhez kap s hangtalanul hanyat esik.

A lövés füstje eltakarja gyilkosát, csak hangját hallani: „Véged van, zöld örvű kopó!“ és azzal elsiet, hallani csörtetését; egy darabig halotti csend, csak a fenyvek zugnak—bugnak, mignem az erdő megriadt dalnokai ismét rákezdik éneküket, mely most az erdők vértanujának gyászdala,

* * *

Sietve halad keskeny uton a kis Janó kezében az illatos levélke, oly vigyázva fogja, hogy meg ne

megélni nem tudván, újból oda kérezkedett, hova őt a szabadságot szerető szíve különben is vonzotta, a szabad természetbe s így került két évvel ezelőtt a hunyádvármegyei roskányi vékerületbe, hol őt most a halál is utólérte.

Ifju életének teljes erejében, a betegségnek minden csirája nélkül ment teljes lelkesedéssel új állomáshelyére, nem is gondolva, hogy ez utolsó állomáshelye. —

Elődje, Flepsz Frigyes ugyanigy vonult ki oda és alig 2—3 évi szolgálat után a romboló betegséggel mellében tért vissza s nemsokára meghalt.

Vajjon a két ifju élet elpusztulása nem indíthat minket kutatására az okoknak, e melyek két éven belül két ifju életet kioltottak?

Nem akarjuk itt ezeket az okokat feszegetni, alkalmunk nyílik erre legközelebb egy hosszabb cikk keretében, itt csak egyszerüen rá akartunk mutatni magára a tényre.

Most az elhunyt barátunkról van szó s erről akarunk még egy pár szót ejteni.

A boldogultat — miután a halál csiráját már magában hordta, a folyó év tavaszán nagy csapás érte, mert a járványszerűen fellépet difteritis egy hét lefolyása alatt három kedves gyermekét döntötte sírba s egyszerre kettőt tett egy koporsóba. Képzeltetni fájalmát annak a családapának, ki annyira bálványozta gyermekeit, hogy szolgálatából haza érve, karján hordta körül a házban s gyönyörködött bennünk.

Fáradhatlan vadász, jó czimbora volt teljes életében. Nem lehetett olyan rejtett vadat találni, melyet ő fel nem kutatott volna.

Kora halálát talán védkerülete terhességének lehet köszönni, mert az 14 község által körül véve,

folyton ki van téve a lopásoknak s ejjeli és nappali egyforma terhes szolgálatot igényel. Két év alatt két ifju erdőőrnek az életét emésztette el. Flepsz Frigyesét és Butykáét. Erről különben bővebben külön cikkben fogunk megemlékezni.

Magában hordta már a betegség csiráját, midőn a tavasszal olyan csapás érte, mely még a legerősebb embert is lesújtotta volna. Egy hét alatt három gyermek lett a difteritis áldozatává. Talán jobb is, hogy így esett a dolog, jobb az elhunyt gyermekekre, de jobb a szegény özvegyre nézve, kinek elég gondja lesz két élő árváját csekély nyugdíjából eltartani és fölnevelni.

Nyugodjék békével szerencsétlen társunk s hátramaradottjai vigasztalódjanak azzal a részvétellel, melyet irányukba mindnyájan egyaránt érzünk.

A nagyvilágból.

Bécs városában nagy rémület uralkodik. Dr. Müller egyetemi segédtanár ugyanis pestis-bacillusokat szerzett a távol keleten, ennek a rémes betegségnek a házájában, hogy azok mibenlétét kikutassa s a gyógyítás módjait keresse. Ezekről a bacillusokról fertőződött meg Barisch szolga s pár napi kínlás után a rettenetes nyavalya kioltotta életét, utána pedig az egyik kórházi ápolónő esett pestisbe s szinte belehalt. A két eddigi áldozaton kívül elkapta a nyavalyát a kezelő orvos, Müller és a másik ápolónő s mint ujabbán hírlik, még többen lettek rosszul azok közül, kik az elhunyt szolgálóval közelebbről érintkeztek. Hazánkban a kormány nyomban megtette az intézkedéseket, hogy a ragály valamiképp be ne hurczoltassék.

gyűrje, hisz tudja, hogy jó gazdája életboldogságát zárja e boríték.

Lövést hall. Ugy gondolja: ura lőtt, hogy jelt adjon; de még se lehet, máskor sipolni szokott. Bizonyosan valami dúvadra sütötte fegyverét. De a bükkfánál, jajj mit lát: a földön vérző fejjel, élettelenül urát.

Hangos sikoly száll el ajkán, egy percig rémülten áll, a levelet is elejti, aztán mint a forгатag csap vissza és lélekszakadva el fut.

Dult arccal, mint egy örült, ront be az erdőgondnoksági irodába.

— Jáj!... Urficsko... ergyisz ur... meglőnyi!!

— Mi az Janó? kérdi ijedt bámulattal, íróasztalától felpattanva az erdőgondnok.

— Jáj, jájj! Bozse moj, szegény urficsko meglőnyi, miért nem jobban futni?! — jajgat tovább s csak hosszabb faggatásra volt kivehető a tényállás, hogy Költő Károly, átlőtt fejjel, halva fekszik a vén bükkfánál.

Egy negyedóra s a két zömök hegyi-lovacska röpi a könnyű fogatot: rajta az erdőgondnok az orvossal, szembe velük két csendőr, a bakon pedig a folyton siránkozó Janó.

— Nő mi az, mi történt önnel? szól meglepődve az erdőgondnok a földön ülő Költőhöz, ki e pilanatban talpra ugrik, arca sápadtsága dacára is elpirul és zavarában nem is tudja, hova rejtse a levelet, melynek olvasásába annyira elmerült, hogy észre se vette a közeledőket.

— Nem tudom, erdőgondnok ur, az imént tértem magamhoz.

— Hát nem sebesült meg, micsoda levél az a kezében?

— Nem tudom — feleli zavarában Költő.

Az ütért vizsgáló orvos mosolyog, mintha gyánítaná, micsoda levél az s a Költő homlokára száradt vérzés okát kezdi kutatni.

— De hisz ez nem lövés okozta sebzés, mutat a jobb fül mögött, a koponyán húzódó bőrhorzsolásra.

A német császár testi épsége és biztonsága iránt támadt aggodalmak csakugyan alaposak voltak, mert egy pár gonosz anarchista életére szándékozott törni s két bombát is készítettek erre a célra. Jó szerencse, hogy a rendőrség idejekorán nyomára jött a dolognak s a jó madarakat letartóztatta. A császári párt pazar fényvel fogadta a török császár és fővárosa Konstantinápolyban egyik ünnepség a másikat éri.

A török kormány végre valahára engedett a hatalmak nyomásának s beleegyezett, hogy a török csapatok Kréta szigetéről kivonassanak s így talán ott beáll a nyugalom, mert a hatalmak majd gondoskodni fognak arról, hogy a keresztény és mohamedán lakosság közt újabb torzsalkodások elő ne forduljanak.

Hasznos tudnivalók.

Mire jó az alma? A felelet erre egyszerűen az lehetne, megenni, de hát jó azt is tudni, hogy miért hasznos ennek a kellemes ízű gyümölcsnek az evése. Bebizonyított tény, hogy az alma dús kén tartatmu, inkább, mint bármely más főzelék s így nagyon ajánlatos, hogy kivált az olyan emberek, kik szellemi munkákkal foglalkoznak, minél gyakrabban élvezzék. Van az almában sok olyan anyag is, mely nagy befolyással van a vér tisztítására és sok betegségnek a megakadályozója, vacsora után jó az alma evése azért, mert megakadályozza a száj kellemetlen ízét s eloszlatja annak rossz szagát.

Petroleum, mint faconserváló szer. A földbe ázott oszlopok, karók s más hasonló faanyag

nagyon ki van téve a korhadásnak s így módot kell keresni ennek a bajnak a megakadályozására, vagy legalább elodázására. Egyik jó mód erre a következő: miután a beásandó fát előbb jól kiszáritottuk, bekenjük petróleummal (kőolajjal) mindaddig, míg csak azt felszívni és magába venni bírja. Az így előkészített faanyag mentes lesz úgy a korhadástól, mint a meghasadozástól is; még azt is tapasztalták, hogy a petroleum a gombacsirákat is előli.

Különfélék.

Arany és ezüst. Hivatalos és megbízható adatok szerint 206 ezer kilogramm aranyat és 4,477.591 kilogramm ezüstöt termeltek a múlt évben a föld kerekén. Az arany értéke 759 millió, az ezüsté 938 millió, a kibányászott nemes érc összes értéke tehát 1592 millió. Az aranytermelő országok sorrendben a következők: az amerikai Egyesült-Államok 172 millió értékben, Ausztrália 127 millióval, Oroszország 117 millióval, a délafrikai köztársaság 69 millióval, Anglia ázsiai és afrikai gyarmatai 48 millióval, Kína 27 millióval, Új-Zéland 19 millióval, francia Guyana, Németország, Magyarország, Chili, Mexikó, Venezuela, Kanada egyenként 5—7 millióval; ha a kiló arany értéke 3188 frank, Ezüstöt is az amerikai Unio bányáiban találunk legtöbbet: évenként 390 millió értékűt, következik Mexikó 271 millióval, míg a rengeteg Kína csak 9 millió értékű ezüstöt termel.

Hatodfél óráig léghajón. Spelterini, a bátor olasz léghajós, a ki e hónap 3-án Svájcban, Sittenben fölszállott léghajójával, hatodfél órai utazás után a berni

A kis Janó pedig lövést hallot. Nem érez fájdalmat? Beszélje el, mire emlékszik, mielőtt elájult volna? mert a horzsolás esés közben érhetett... Nő! éppen lássa ennek a kiálló ágesonknak eshetett, a vége véres, egy kis hajás bőr is van rajta.

— Csak arra emlékezem, hogy órám akartam megnézni.

Az erdőgondnok e közben a fának támasztott fegyvert vizsgálta, a cső tükr-fényes tisztasága azonban meggyőzte, hogy abból ma nem lőhettek.

— Mitől lyukas a zsebe?

— A zsebem orvos ur? kérdi bámulva Költő és odanyul a zsebkezek kis lyukához, majd hirtelen zsebkönyvét rántja ki, melynek egyik fedele szintén lyukas és valamennyi lapja is csak az arckép egész, de az is be van horpasztva, s a horpadásban egy golyó meg lapulva.

Most már világos volt a dolog. Ha nincs a zsebkönyv, jobban mondva a fénykép, azt a golyót most valahol a Költő szíve táján kereshették volna...

Költő önkivületében össze-vissza csókolja a képet és a kérdésre: „Ki fényképe az?” csak annyit mond: „Védangyalomé”.

A gyorsan megejtett tevékeny nyomozásnak köszönhető, hogy a csendőrség még az nap elfogta a merénylőt egy veszedelmes vadászó személyében. Három évi börtönt kapott.

Költőt még akkor összel kinevezték erdőőrnek és át is helyezték; karácsony szent estéjét pedig már védangyalával közös fészekben ünnepelhette.

(Vége következik.)

ADOMÁK.

Az erdőőr egy vaddisznót küld a városba főnökének és kissé ügyetlen szolgájának a szájába rája: „Mondjad: jó napot Nagyságos ur! Itt küld az erdővéd ur egy vaddisznót, ha nyulakat fog lőni, abból is küld. De úgy mondd, mert különben megüt a mennykő”.

A menykőcsapástól való félelmében így adta át az üzenetet a jámbor: „Jónapot vaddisznó ur! Itt küld az erdővéd ur egy nagyságos urat, ha nyulakat fog lőni, abból is küld, hogy üsse meg a mennykő”.

alpesek és a Jura hegység fölött, a főlshállás helyétől körülbelül kétszáz kilométernyire, egy kis francia faluban közel Dijonhoz ismét földet ért. Spelterini így írja le a régi utazást:

10 óra 45 perc. A léghajtó szabad, csak tíz ember tartja még kötélen. Spelterini parancsára hirtelen eleresztik. Emelkedünk. A föld mintha elsüyedne alattunk. Milyen csodálatos pompa! Allattunk a pompás Rhône-völgy, a tájék bámulatos tisztán tűnik föl, távolabb a a genfi-tó sötétké k víze látszik. Lassan emelkedik 1500, azután 2000 méternyi magasságra. A Vega majdnem pontosan északnyugoti magassági irányban halad; 11 óra 43 perczkor a barometer már 4500 méter magasságot mutat és a hőmérő 10 fokra süllyedt a fagypontra alá. De azért nem érezzük a hideget. A léghajó tovább repül éppen a Rochner de Naye fölött Chatel St. Denis felé; 12 óra 45 perczkor már elértük a Mont Blanc magasságát és kezd hidegebb lenni: 16 fog Celsius a fagypontra alatt! Szemünk előtt föltárul majdnem az egész északi Svájc a felhők résein keresztül. Magasan kiemelkednek a felhőtenger fölött a Rigi, a Pilátus és a Sántis-csúcsok. A berni alpesek óriásait a Jungfraut, a Finsteraarhornt részben elborítja a fellegek, de azért megismerhető; 1 óra 30 perc, 6200 méter! A barometer már alig 340 milliméternyi levegőnyomást mutat. Érzem, hogy perceről-percre gyöngébb leszek; szívem hallhatóan dobog és fejemben szuró fájdalmat érzek. A levegő annyira ritka, nincs benne elegendő oxigén. A Veyá-ban ezért 800 liter tiszta oxigént vittünk magunkkal acél palackokban. A hosszú gumicsövet a palack nyílásához teszem, kinyitom a csapot és tele tüdővel szívom az éltető gázt, a mire fejfájásom azonnal alább hagy.

E közben Spelterini és két társa azzal foglalkoznak, hogy gyors egymásutánban fényképfölvételeket készítenek a vidékről. Heim tanár szorgalmasan jegyez; aránylag jól érzi magát, bár még nem lélekzett be oxigént; szakálla, Spelterini arca sötétbarna színű, erős hangja tompán hangzik, mintha tulvilágról jönne. Csak most veszem észre a siri csend, a mely körülvesz. A léghajó még folyton emelkedik. Negyedfél órakor eléri a 6400 méternyi legnagyobb magasságot. Spelterini még magasabbra törekedik, de én erélyesen tiltakozom ellene, mert tudom, hogy 7000 méternyi magasságban már halálos veszedelem fenyeget. Heim tanár támogatott és így végre sikerült rábeszélni Spelterinit, hogy szálljunk le. Fölhívította a szelepet. A Vega óriási sebességgel esik. Csak most érzem igazán, hogy mily rémitő hideg van, annyira, hogy minden ujjam megdermedt. A föld hihetetlen sebességgel közeledik és úgy látszik, mint ha ránk repülne. Spelterini éles szeme ekkor észrevett egy a leszállásra alkalmas parlagon heverő földet és lebecsátja a vasmacskát. Azután kiereszti a gázt s a léggömb gyorsan esik. A kosár erővel a földhez ütődik. Spelterini ügyesen kiugrik és megrántja a kötelet. Éles szemének és nyugalmanak

köszönhetjük, hogy egyikünknek sem történt baja, még a tudományos eszközökben sem esett kár. A leseállás ötödfél órakor történt Riviére falucska mellett, Dijon és Land között, a Gôte-d'Or és a Haute Marne departmanok határán.

Világtörténeti emléknapiok. November 1. A lisszaboni földrengés, Lisszabon városát 1765, nov. 1-én legborzasztóbb földrengés tette tönkre, Ez a földrengés 700 mértföldnyi területen volt észlelhető s nem kevesebb mint 30'000 ember vesztette életét. Hogy mily elemetáris erővel járt, mutatja az, hogy a Lisszabon mellett folyó Tajó folyam torkolatánál a tenger 12 m. magasságra emelkedett föl, minek következtében a Tajó folyó Lisszabon városát elöntötte, a minek 3000 ember esett áldozatul. A svájci tavak, a soltok (Algéria) és az olasz tavak erős hullámvázba jöttek és a források víze megzavarodott. De még nagyobb erővel hatott a földrengés a tengerre 1746-ban a limai földrengés alkalmával, a mikor a víz 20—30 méter magasságra emelkedett s oly iszonyu erővel tört be a városba, hogy mindent romba döntött és csak várépület magasabb részei látszottak ki a vízből. Eszünkbe jut itt, hogy Kataniában a földrengés (1818) több emlékszobrot délnyugtról észak-keletre fordított. Valparaisóban (1822) több házat fordított meg, anélkül hogy egyik is megsérült volna, 1693-ban a szicíliai földrengés 60'000, 1797-ben ario-bombai 40'000 embert ölt meg.

A postagalamb gyorsasága. A minap Angliában versenyt rendeztek postagalambokkal, a melyen hallatlan eredményt értek el. M. Cluterbuk stanmorei tenyésztő galambja, a mely első volt, a 950 kilométernyi távolságot 15 óra 52 perc alatt tette meg, a mi óránként 59 kilométer sebességnek felel meg. Megjegyezzük azonban hogy a verseny egész tartama alatt a légköri viszonyok, így különösen a szél iránya és erőssége, igen kedvezőek voltak,

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Pályázat erdőőri állásra.

Kendeffy A. utódok malomvízi uradalmánál betöltendő egy erdőőri állás, mellyel 264 frt készpénz, természetbeni lakás konyhakerttel, házhoz szállított 16 km. tűzifa, két kat. hold szántóföld, két szarvasmarha részére nyári legelő, egy öltözet ruha, cipő, kártételek egy harmada és esetleg lődíj javadalmazás van egybekötve.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy a saját kezűleg irt kérvényeiket, melyben korukat szakképzettségüket, eddigi szolgálatukat és nyelvismereteiket igazolni tartoznak, az alólírt hivatalhoz legkésőbb 1898 év október hó 30-ig beterjesszék. Pályázók kötelesek bemutatkozásra önköltségükön megjelenni.

Malomvíz u. p. Hátszeg, 1898 év szeptember 30.

Kendeffy uradalom erdőhivatala.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjalag megbízott
a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek
hivatalos uton részletfizetésre
megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni. Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.
Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.